

กฎกระทรวง

กำหนดการจัดทำ ปัก ติดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร หรือสัญญาณจราจร
สำหรับการจราจรบนทางหลวง

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“เครื่องหมายจราจร” หมายความว่า รูปภาพ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข หมุด หลัก เส้น แถบสี หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่แสดง ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏไว้ในเขตทางหลวง ในลักษณะและตำแหน่งที่เห็นได้โดยง่ายและชัดเจน เพื่อให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือใส่ล้อตัวช่วย ตามเครื่องหมายนั้น หรือเป็นการแจ้งข้อมูล หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ทางหลวงนั้น

“การจราจร” หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือใส่ล้อตัวช่วย

“ผู้ขับขี่” หมายความว่า ผู้ขับรถ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง และผู้ลากขึ้นยานพาหนะ

“คนเดินเท้า” หมายความว่า คนเดิน และให้หมายความรวมถึงผู้ใช้เก้าอี้ล้อสำหรับคนพิการ หรือรถสำหรับเด็ก

“รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง

“รถยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อ และเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น

“รถบรรทุก” หมายความว่า รถยนต์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้บรรทุกสิ่งของหรือสัตว์

“รถโดยสารประจำทาง” หมายความว่า รถบรรทุกคนโดยสารที่เดินตามทางที่กำหนดไว้และเรียกเก็บค่าโดยสารเป็นรายคนตามอัตราที่วางไว้เป็นระยะทางหรือตลอดทาง

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อไม่เกินสองล้อ และเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่ไม่มีแรงขับเคลื่อนในตัวเอง แต่เคลื่อนไปได้โดยใช้รถอื่นลากจูง และน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกทั้งหมดลงบนเพลลาของรถที่ถูกลากจูง

“รถกึ่งพ่วง” หมายความว่า รถที่ไม่มีแรงขับเคลื่อนในตัวเอง แต่เคลื่อนไปได้โดยใช้รถอื่นลากจูง และน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกบางส่วนลงบนเพลลาของรถที่ลากจูง

“รถสามล้อ” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังของผู้ขับขี่ที่มีใช้เป็นการลากหรือเข็นและมีล้อสามล้อ

“รถจักรยายน” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังของผู้ขับขี่ที่มีใช้เป็นการลากหรือเข็นและมีล้อสองล้อ

“ล้อเลื่อนลากเข็น” หมายความว่า รถที่ประกอบด้วยเพลลาและล้อ ซึ่งเคลื่อนไปได้ด้วยกำลังคนลากหรือเข็น

“ทางเดินรถ” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับการเดินรถ ไม่ว่าจะในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน

“ทางเดินรถทางเดียว” หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้ผู้ขับขี่ขับรถไปในทิศทางเดียวกันตามเวลาที่ผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนด

“ทางร่วมทางแยก” หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน รวมบรรจบกันหรือติดกัน

“วงเวียน” หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้ผู้ขับขี่ขับรถโดยรอบเครื่องหมายจราจรหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นในทางร่วมทางแยก

“ช่องเดินรถ” หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถ โดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้

“ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนด

“ขอบทาง” หมายความว่า แนวริมของทางเดินรถ

“ทางข้าม” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามทาง โดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวหรือตอกหมุดไว้บนทาง และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่ทำให้คนเดินเท้าข้าม ไม่ว่าจะในระดับใต้หรือเหนือพื้นดินด้วย

“เขตปลอดภัย” หมายความว่า พื้นที่ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้ชัดเจนตลอดเวลา สำหรับให้คนเดินเท้าที่ข้ามทางหยุดหรือให้คนที่ขึ้นหรือลงรถหยุดก่อนจะข้ามทางต่อไป

“สัญญาณจราจร” หมายความว่า สัญญาณใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีด หรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น

ข้อ ๒ เครื่องหมายจราจร แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ป้ายจราจร ได้แก่ เครื่องหมายที่ใช้ในการควบคุมการจราจร ซึ่งทำให้ปรากฏอยู่บนแผ่นป้าย กล่อง ผนัง หรือที่อื่นใด โดยทำด้วยแผ่นโลหะ ไม้ หรือวัสดุอื่นใด

(๒) เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง ได้แก่ เครื่องหมายที่ใช้ในการควบคุมการจราจร ซึ่งทำให้ปรากฏอยู่บนพื้นทาง ทางจราจร ไหล่ทาง ทางเท้า ขอบทาง ขอบวงเวียน หรือขอบคันหิน โดยการใช้กระเบื้อง หิน โลหะ วัสดุสะท้อนแสง สี หรือวัสดุอื่นใด ปู ตอก ฝัง พ่น ทา ริดทับ หรือทำโดยวิธีอื่นใด

หมวด ๑

ป้ายจราจร

ข้อ ๓ ป้ายจราจร แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ป้ายบังคับ

(๒) ป้ายเตือน

(๓) ป้ายแนะนำ

ส่วนที่ ๑

ป้ายบังคับ

ข้อ ๔ ป้ายบังคับ มีความหมายว่า ป้ายจราจรที่มีความหมายเป็นการบังคับให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้าปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏอยู่ในป้ายนั้น โดยการกำหนดให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้าต้องกระทำ งดเว้นการกระทำ หรือจำกัดการกระทำในบางประการหรือบางลักษณะ โดยให้ติดตั้ง ณ ที่ซึ่งผู้ขับขี่มองเห็นได้โดยง่ายและชัดเจน

ป้ายบังคับ แบ่งเป็น ๒ ชนิด ดังต่อไปนี้

(๑) ป้ายบังคับที่แสดงความหมายตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด

(๒) ป้ายบังคับที่แสดงด้วยข้อความ หรือสัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

ข้อ ๕ ป้ายบังคับที่แสดงความหมายตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด ปรากฏตามตัวอย่างในรูปที่ ๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ และมีความหมายดังต่อไปนี้

(๑) ป้าย “หยุด” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถก่อนถึงทางที่ขวางข้างหน้าหรือเส้นหยุดรอให้รถและคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้ (บ.๑)

(๒) ป้าย “ให้ทาง” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ให้ทางแก่รถหรือคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้ (บ.๒)

(๓) ป้าย “ให้รถสวนทางมาก่อน” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ และรอให้รถที่กำลังสวนทางมาผ่านไวก่อน หากมีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อน ก็ให้หยุดรอถัดต่อกันมาตามลำดับ เมื่อรถที่แล่นสวนทางได้ผ่านไหมดแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้ (บ.๓)

(๔) ป้าย “ห้ามแซง” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่แซงรถคันอื่นในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๔)

(๕) ป้าย “ห้ามเข้า” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๕)

(๖) ป้าย “ห้ามกลับรถไปทางขวา” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่กลับรถไปทางขวา (บ.๖)

(๗) ป้าย “ห้ามกลับรถไปทางซ้าย” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่กลับรถไปทางซ้าย (บ.๗)

(๘) ป้าย “ห้ามเลี้ยวซ้าย” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้าย (บ.๘)

(๙) ป้าย “ห้ามเลี้ยวขวา” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางขวา (บ.๙)

(๑๐) ป้าย “ห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (บ.๑๐)

(๑๑) ป้าย “ห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา (บ.๑๑)

(๑๒) ป้าย “ห้ามเลี้ยวขวาหรือกลับรถ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางขวาหรือกลับรถ (บ.๑๒)

(๑๓) ป้าย “ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือกลับรถ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้ายหรือกลับรถ (บ.๑๓)

(๑๔) ป้าย “ห้ามรถยนต์” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๑๔)

(๑๕) ป้าย “ห้ามรถบรรทุก” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถบรรทุกเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๑๕)

(๑๖) ป้าย “ห้ามรถจักรยานยนต์” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขี่รถจักรยานยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๑๖)

(๑๗) ป้าย “ห้ามรถพ่วง” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถลากจูงที่ลากจูงรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๑๗)

(๑๘) ป้าย “ห้ามรถยนต์สามล้อ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถยนต์สามล้อเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๑๘)

(๑๙) ป้าย “ห้ามรถสามล้อ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถสามล้อเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๑๙)

(๒๐) ป้าย “ห้ามรถจักรยาน” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขี่รถจักรยานเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๐)

(๒๑) ป้าย “ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น” มีความหมายว่า ห้ามบุคคลใดลากหรือเข็นล้อเลื่อนเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๑)

(๒๒) ป้าย “ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตร” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๒)

(๒๓) ป้าย “ห้ามเกวียน” มีความหมายว่า ห้ามบุคคลใดขี่เกวียนเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๓)

(๒๔) ป้าย “ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๔)

(๒๕) ป้าย “ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถจักรยาน รถสามล้อ หรือรถจักรยานยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๕)

(๒๖) ป้าย “ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์สามล้อ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์สามล้อเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๖)

(๒๗) ป้าย “ห้ามใช้เสียง” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ใช้เสียงสัญญาณหรือทำให้เกิดเสียงใด ๆ ที่เป็นการรบกวนในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๗)

(๒๘) ป้าย “ห้ามคน” มีความหมายว่า ห้ามคนเดินเท้าเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๒๘)

(๒๙) ป้าย “ห้ามจอดรถ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บจอดรถในทางที่ติดตั้งป้าย เว้นแต่การหยุดรับส่งคนหรือสิ่งของชั่วคราว ซึ่งต้องกระทำโดยมิชักช้า (บ.๒๙)

(๓๐) ป้าย “ห้ามหยุดรถ” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บหยุดรถหรือจอดรถในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๓๐)

(๓๑) ป้าย “หยุดตรวจ” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขั้บหยุดรถที่ป้ายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและให้เคลื่อนรถต่อไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น (บ.๓๑)

(๓๒) ป้าย “จำกัดความเร็ว” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บใช้ความเร็วเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “กิโลเมตรต่อชั่วโมง” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๓๒)

(๓๓) ป้าย “จำกัดน้ำหนัก” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถที่มีน้ำหนัก หรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “ตัน” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๓๓)

(๓๔) ป้าย “จำกัดความกว้าง” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถที่มีความกว้าง หรือเมื่อรวมความกว้างของรถกับของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๓๔)

(๓๕) ป้าย “จำกัดความสูง” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถที่มีความสูง หรือเมื่อรวมความสูงของรถกับของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๓๕)

(๓๖) ป้าย “จำกัดความยาว” มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขั้บรถที่มีความยาว หรือเมื่อรวมความยาวของรถกับของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย (บ.๓๖)

(๓๗) ป้าย “ให้รถเดินทางเดียว” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเดียว ห้ามผู้ขับขี่ขับรถสวนทางกัน (บ.๓๗)

(๓๘) ป้าย “รถเดินทางเดียวไปทางซ้าย” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านซ้ายเท่านั้น (บ.๓๘)

(๓๙) ป้าย “รถเดินทางเดียวไปทางขวา” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านขวาเท่านั้น (บ.๓๙)

(๔๐) ป้าย “ให้ชิดซ้าย” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านซ้ายของป้าย (บ.๔๐)

(๔๑) ป้าย “ให้ชิดขวา” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านขวาของป้าย (บ.๔๑)

(๔๒) ป้าย “ให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านซ้าย หรือทางด้านขวาของป้ายก็ได้ (บ.๔๒)

(๔๓) ป้าย “ให้เลี้ยวซ้าย” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้ายเท่านั้น ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวขวาหรือตรงไป (บ.๔๓)

(๔๔) ป้าย “ให้เลี้ยวขวา” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางขวาเท่านั้น ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวซ้ายหรือตรงไป (บ.๔๔)

(๔๕) ป้าย “ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้ายหรือไปทางขวาเท่านั้น (บ.๔๕)

(๔๖) ป้าย “ให้ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถตรงไปหรือเลี้ยวรถไปทางซ้ายเท่านั้น (บ.๔๖)

(๔๗) ป้าย “ให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถตรงไปหรือเลี้ยวรถไปทางขวาเท่านั้น (บ.๔๗)

(๔๘) ป้าย “วงเวียน” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถวนไปทางซ้ายของวงเวียน และผู้ขับขี่ที่เริ่มจะเข้าสู่ทางรอบวงเวียนต้องหยุดให้สิทธิแก่รถที่แล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนผ่านไปก่อน และห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้าหรือหยุดกีดขวางรถที่แล่นอยู่ในทางรอบวงเวียน (บ.๔๘)

(๔๙) ป้าย “ช่องเดินรถประจำทาง” มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับรถโดยสารประจำทาง (บ.๔๙)

(๕๐) ป้าย “ช่องเดินรถมวลชน” มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับรถมวลชนที่มีจำนวนคนโดยสารบนรถไม่น้อยกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้าย (บ.๕๐)

(๕๑) ป้าย “ช่องเดินรถจักรยานยนต์” มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับรถจักรยานยนต์ (บ.๕๑)

(๕๒) ป้าย “ช่องเดินรถจักรยาน” มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับรถจักรยาน (บ.๕๒)

(๕๓) ป้าย “คนเดินเท้า” มีความหมายว่า บริเวณที่ให้ใช้ได้เฉพาะคนเดินเท้า (บ.๕๓)

(๕๔) ป้าย “ความเร็วขั้นต่ำ” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วไม่ต่ำกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “กิโลเมตรต่อชั่วโมง” (บ.๕๔)

(๕๕) ป้าย “สุดเขตบังคับ” มีความหมายว่า หมดเขตบังคับตามความหมายของป้ายที่ได้ติดตั้งไว้ก่อนที่จะถึงป้ายนี้ (บ.๕๕)

ข้อ ๖ ป้ายบังคับที่แสดงด้วยข้อความ หรือสัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน ถ้าจะใช้บังคับเฉพาะบางเวลาหรือเฉพาะเขตบางตอน หรือมีข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นบางประการ ให้ใช้แผ่นป้ายแบบสี่เหลี่ยม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย ข้อความ หรือสัญลักษณ์เป็นสีดำ แล้วใช้แผ่นป้ายนี้ติดตั้งใต้ป้ายบังคับตามข้อ ๕ เว้นแต่แผ่นป้ายแบบสี่เหลี่ยม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ข้อความ หรือสัญลักษณ์เป็นสีแดงหรือสีดำ ให้ใช้ติดตั้งเดี่ยว โดยไม่ต้องติดตั้งใต้ป้ายบังคับตามข้อ ๕

ส่วนที่ ๒

ป้ายเตือน

ข้อ ๗ ป้ายเตือน มีความหมายว่า ป้ายจราจรที่ใช้เพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ทราบล่วงหน้าและระมัดระวังอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากสภาพทางข้างหน้าหรือสภาวะอย่างอื่นที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามความหมายของแผ่นป้ายนั้น โดยให้ติดตั้งไว้ในเขตทางหลวงข้างหน้าที่จะเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุขึ้นได้ ณ ที่ซึ่งผู้ขับขี่มองเห็นได้โดยง่ายและชัดเจน

ป้ายเตือน แบ่งเป็น ๓ ชนิด ดังต่อไปนี้

(๑) ป้ายเตือนตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด

(๒) ป้ายเตือนที่แสดงด้วยข้อความ หรือสัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

(๓) ป้ายเตือนในงานก่อสร้างต่าง ๆ

ข้อ ๘ ป้ายเตือนตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด ปรากฏตามตัวอย่างในรูปที่ ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้ และมีความหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ป้าย “ทางโค้งต่าง ๆ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งตามลักษณะเครื่องหมายลูกศรในป้าย (ต.๑-ต.๑๐)

(๒) ป้าย “ทางแยกต่าง ๆ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย (ต.๑๑-ต.๒๐)

(๓) ป้าย “วงเวียนข้างหน้า” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกมีวงเวียน (ต.๒๑)

(๔) ป้าย “ทางแคบลง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน (ต.๒๒)

(๕) ป้าย “ทางแคบด้านซ้าย” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน (ต.๒๓)

(๖) ป้าย “ทางแคบด้านขวา” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน (ต.๒๔)

(๗) ป้าย “สะพานแคบ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีสะพานแคบ รถสวนกันได้ ไม่สะดวก (ต.๒๕)

(๘) ป้าย “ช่องจราจรปิดด้านซ้าย” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการปิดการจราจรด้านซ้าย ผู้ขับขี่ควรเปลี่ยนไปใช้ช่องเดินรถที่เหลือ (ต.๒๖)

(๙) ป้าย “ช่องจราจรปิดด้านขวา” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการปิดการจราจรด้านขวา ผู้ขับขี่ควรเปลี่ยนไปใช้ช่องเดินรถที่เหลือ (ต.๒๗)

(๑๐) ป้าย “ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่าน และไม่มีเครื่องกั้นทาง (ต.๒๘)

(๑๑) ป้าย “ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่าน และมีรั้วหรือมีเครื่องกั้นทาง (ต.๒๙)

(๑๒) ป้าย “ทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางข้ามทางรถไฟอยู่ติดทางแยก (ต.๓๐)

(๑๓) ป้าย “ทางแคบ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ให้รถที่มีความกว้างไม่เกินตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” ผ่านไปได้ (ต.๓๑)

(๑๔) ป้าย “ช่องลอดต่ำ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีช่องลอดต่ำมีความสูงตามตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” ให้รถที่มีความสูงหรือเมื่อรวมความสูงของรถกับของที่บรรทุกไม่เกินตัวเลขที่กำหนดในป้ายผ่านไปได้ (ต.๓๒)

(๑๕) ป้าย “ทางขึ้นลาดชัน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้นที่สูง โดยมีความลาดชันตามตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “ร้อยละ” ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง และชิดขอบทางด้านซ้าย (ต.๓๓)

(๑๖) ป้าย “ทางลงลาดชัน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลงลาดชัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง และชิดขอบทางด้านซ้าย โดยไม่ควรปลดเกียร์ว่างหรือดับเครื่องยนต์ (ต.๓๔)

(๑๗) ป้าย “รถกระโดด” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน อาจทำให้เกิดอันตรายในการขับรถได้ (ต.๓๕)

(๑๘) ป้าย “ผิวทางขรุขระ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีผิวทางขรุขระมาก เป็นหลุมเป็นบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกัน (ต.๓๖)

(๑๙) ป้าย “ทางเป็นแอ่ง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหันหรือเป็นแอ่ง (ต.๓๗)

(๒๐) ป้าย “ทางลื่น” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีผิวทางลื่น ให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังในการหยุดรถ การเบารถ หรือเลี้ยวรถในทางลื่น (ต.๓๘)

- (๒๑) ป้าย “ผิวทางร่วน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อมีรถผ่านไปมาด้วยความเร็วสูง ให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังอันตรายจากวัสดุผิวทาง (ต.๓๙)
- (๒๒) ป้าย “หินร่วน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าอาจมีหินร่วงลงมาในผิวทาง (ต.๔๐)
- (๒๓) ป้าย “สะพานเปิดได้” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีสะพานที่สามารถเปิดให้เรือลอดได้ ให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังในการหยุดรถเมื่อเจ้าหน้าที่ปิดกั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่าน (ต.๔๑)
- (๒๔) ป้าย “เปลี่ยนช่องเดินรถ” มีความหมายว่า ให้เปลี่ยนช่องเดินรถตามเครื่องหมายในป้าย (ต.๔๒-ต.๔๓)
- (๒๕) ป้าย “ออกทางขนาน” มีความหมายว่า ทางหลักข้างหน้ามีช่องเปิดออกทางขนาน ให้ผู้ขับขี่บนทางหลักระมัดระวังและเตรียมพร้อมเพื่อจะออกทางขนาน (ต.๔๔)
- (๒๖) ป้าย “เข้าทางหลัก” มีความหมายว่า ทางขนานข้างหน้ามีช่องเปิดเข้าทางหลัก ให้ผู้ขับขี่บนทางขนานที่จะเข้าทางหลักระมัดระวังและเตรียมพร้อมเพื่อจะเข้าทางหลัก (ต.๔๕)
- (๒๗) ป้าย “ทางร่วม” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีรถเข้ามาร่วมในทิศทางเดียวกัน จากด้านซ้ายหรือด้านขวาตามเครื่องหมายในป้าย (ต.๔๖-ต.๔๗)
- (๒๘) ป้าย “ทางคู่ข้างหน้า” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคู่ มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทิศทาง ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดขอบทางด้านซ้าย (ต.๔๘)
- (๒๙) ป้าย “สิ้นสุดทางคู่” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางร่วม ไม่มีเกาะ หรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดขอบทางด้านซ้าย (ต.๔๙)
- (๓๐) ป้าย “จุดกลับรถ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีที่กลับรถ (ต.๕๐-ต.๕๑)
- (๓๑) ป้าย “ทางเดินรถสองทิศทาง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถสองทิศทาง ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดขอบทางด้านซ้าย และระมัดระวังอันตรายจากรถที่แล่นสวนทางมา (ต.๕๒)
- (๓๒) ป้าย “สัญญาณจราจร” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีสัญญาณไฟจราจร ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร (ต.๕๓)
- (๓๓) ป้าย “หยุดข้างหน้า” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีป้ายหยุดติดตั้งอยู่ ให้ผู้ขับขี่พร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อถึงป้ายหยุด (ต.๕๔)
- (๓๔) ป้าย “ให้ทางข้างหน้า” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีป้ายให้ทางติดตั้งอยู่ ให้ผู้ขับขี่พร้อมที่จะให้ทาง เมื่อถึงป้ายให้ทาง (ต.๕๕)
- (๓๕) ป้าย “คนข้ามถนน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางคนข้าม หรือมีคนเดินข้ามอยู่เสมอ (ต.๕๖)
- (๓๖) ป้าย “โรงเรียน ระวังเด็ก” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างทาง (ต.๕๗)
- (๓๗) ป้าย “ระวังสัตว์” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นบริเวณที่มีสัตว์เลี้ยงอยู่ข้างหน้า ซึ่งอาจมีสัตว์เลี้ยงเดินขึ้นมาบนทางหรือข้ามทาง (ต.๕๘)

(๓๘) ป้าย “ระวางเครื่องบินบินต่ำ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเข้าใกล้สนามบินหรืออาจมีเครื่องบินขึ้นลงในระดับต่ำ ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ หากเห็นเครื่องบินกำลังขึ้นหรือลงผ่านทางข้างหน้า (ต.๕๙)

(๓๙) ป้าย “ระวางอันตราย” มีความหมายว่า ทางข้างหน้าอาจมีอันตราย (ต.๖๐)

(๔๐) ป้าย “เขตห้ามแซง” มีความหมายว่า ทางช่วงนั้นมีระยะมองเห็นจำกัด ผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นรถที่สวนมาในระยะที่จะแซงรถอื่นได้ (ต.๖๑)

(๔๑) ป้าย “เตือนแนวทางต่าง ๆ” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการเปลี่ยนแปลงแนวทางตามทิศทางที่กำหนด (ต.๖๒-ต.๗๓)

(๔๒) ป้าย “สลักกันไป” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีจำนวนช่องเดินรถลดลง ให้ผู้ขับขี่ขับรถสลักกันไปด้านละคัน (ต.๗๔)

ข้อ ๙ ป้ายเตือนที่แสดงด้วยข้อความ หรือสัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน ถ้าจะใช้บังคับเฉพาะบางเวลาหรือเฉพาะเขตบางตอน หรือมีข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นบางประการ ให้ใช้แผ่นป้ายแบบสี่เหลี่ยม พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้าย ข้อความ หรือสัญลักษณ์เป็นสีดำ โดยจะใช้ติดตั้งเดี่ยวหรือติดตั้งได้ป้ายเตือนตามข้อ ๘ เว้นแต่แผ่นป้ายแบบสี่เหลี่ยม พื้นป้ายสีส้ม เส้นขอบป้าย ข้อความ หรือสัญลักษณ์สีดำ ให้ใช้ติดตั้งเดี่ยวหรือติดตั้งได้ป้ายเตือนในงานก่อสร้าง ตามข้อ ๑๐

ข้อ ๑๐ ป้ายเตือนในงานก่อสร้างต่าง ๆ ให้มีรูปแบบและลักษณะที่กำหนด ปรากฏตามตัวอย่างในรูปที่ ๓ ท้ายกฎกระทรวงนี้ และมีความหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ป้าย “สำรวจทาง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีเจ้าหน้าที่กำลังทำการสำรวจทางอยู่บนผิวจราจร หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ (ตก.๑)

(๒) ป้าย “งานก่อสร้าง” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้างอยู่บนผิวจราจร หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ (ตก.๒)

(๓) ป้าย “คนทำงาน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีคนกำลังทำงานอยู่บนผิวจราจร หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ (ตก.๓)

(๔) ป้าย “เครื่องจักรกำลังทำงาน” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีเครื่องจักรกำลังทำงานอยู่ข้างทาง หรือล้ำเข้ามาในผิวจราจร หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ (ตก.๔)

(๕) ป้าย “ทางเบี่ยงซ้าย” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้างทาง จึงต้องเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวด้านซ้าย (ตก.๕)

(๖) ป้าย “ทางเบี่ยงขวา” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้างทาง จึงต้องเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวด้านขวา (ตก.๖)

(๗) ป้าย “เบี่ยงการจราจร” มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้างทาง จึงต้องเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวตามเครื่องหมายในป้าย (ตก.๗-ตก.๒๔)

(๘) ป้าย “เตือนแนวทางต่าง ๆ” มีความหมายว่า บริเวณที่ติดตั้งป้ายมีการเปลี่ยนแนวทางให้ผู้ขับขี่เปลี่ยนแนวทางการจราจรไปตามเครื่องหมายลูกศรในป้าย (ตก.๒๕-ตก.๒๖)

ส่วนที่ ๓
ป้ายแนะนำ

ข้อ ๑๑ ป้ายแนะนำ มีความหมายว่า ป้ายจราจรที่มีความหมายเป็นการแนะนำให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้าได้ทราบข้อมูลอันเกี่ยวกับการเดินทางและการจราจร เพื่อแนะนำผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้าให้เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง ปรากฏตามตัวอย่างในรูปที่ ๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ลักษณะของป้ายแนะนำ เป็นป้ายสีเหลี่ยมจัตุรัสหรือสีเหลี่ยมผืนผ้า แบ่งเป็น ๒ ชนิดดังต่อไปนี้

(๑) ชนิดพื้นป้ายสีขาว มีข้อความ เครื่องหมาย หรือเส้นขอบป้ายเป็นสีดำ

(๒) ชนิดพื้นป้ายสีเขียว หรือสีน้ำเงิน หรือสีน้ำตาล หรือสีอื่น มีข้อความ เครื่องหมาย เส้นขอบป้าย หรือรูปเป็นสีขาว สีเหลือง สีแดง หรือสีอื่นตามความหมายของป้ายนั้น

หมวด ๒
เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง

ข้อ ๑๒ เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับ มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีความหมายเป็นการบังคับให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายนั้น โดยกำหนดให้ผู้ขับขี่ต้องกระทำ งดเว้นการกระทำ หรือจำกัดการกระทำในบางประการ หรือบางลักษณะ

(๒) เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทเตือน มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีความหมายเป็นการเตือนผู้ขับขี่ให้ทราบล่วงหน้าถึงสภาพทาง หรือข้อมูลอย่างอื่นที่เกิดขึ้นในทางหรือทางหลวงข้างหน้าอันอาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุขึ้นได้ เพื่อให้ผู้ขับขี่มีความระมัดระวังในการใช้ทาง

ส่วนที่ ๑
เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับ

ข้อ ๑๓ เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับ ให้มีรูปแบบและลักษณะที่กำหนด ปรากฏตามตัวอย่างในรูปที่ ๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ และมีความหมาย ดังต่อไปนี้

ก. เครื่องหมายจราจรตามแนวทางเดินรถ

(๑) “เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นประสีเหลือง แสดงการแบ่งแยกการจราจรของรถที่มีทิศทางการตรงกันข้าม โดยผู้ขับขี่ต้องขับรถทางด้านซ้ายของเส้น เว้นแต่ผู้ขับขี่ต้องการเลี้ยวขวาหรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น (พบ.๑)

(๒) “เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีเหลืองเดี่ยวหรือคู่ โดยผู้ขับขี่ต้องขับรถทางด้านซ้ายของเส้น ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้นโดยเด็ดขาด (พบ.๒-พบ.๓)

(๓) “เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงเฉพาะด้าน” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีเหลืองคู่กับเส้นประสีเหลือง โดยห้ามผู้ขับขี่รถที่อยู่ทางด้านเส้นทึบขับรถผ่านหรือคร่อมเส้นทึบโดยเด็ดขาด ส่วนผู้ขับขี่รถที่อยู่ทางด้านเส้นประ หากเห็นว่าปลอดภัยอาจแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น หรือข้ามเส้นดังกล่าวได้ (พบ.๔)

(๔) “เส้นแบ่งช่องเดินรถ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นประสีขาว แสดงการแบ่งการจราจรของรถที่มีทิศทางการเดียวกันให้เป็นช่องเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องขับรถภายในช่องเดินรถ ห้ามขับรถคร่อมเส้น เว้นแต่ผู้ขับขี่ประสงค์จะเปลี่ยนช่องเดินรถ (พบ.๕)

(๕) “เส้นห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว แสดงการแบ่งการจราจรของรถที่มีทิศทางการเดียวกันให้เป็นช่องเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องขับรถภายในช่องเดินรถ ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้นโดยเด็ดขาด (พบ.๖)

(๖) “เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นประ โดยกรณีกำหนดให้สวนทางการจราจรปกติ จะเป็นเส้นประสีเหลือง กว้างและถี่ ส่วนกรณีกำหนดให้เป็นทิศทางการจราจรปกติ จะเป็นเส้นประสีขาว กว้างและถี่ โดยมีลูกศรสีเหลืองและอาจมีคำว่า “รถโดยสารประจำทาง” หรือ “BUS” สีเหลืองประกอบด้วย ในช่องเดินรถประจำทาง โดยห้ามผู้ขับขี่ขับรถประเภทอื่นเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง (พบ.๗-พบ.๘)

(๗) “เครื่องหมายห้ามจอดรถ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นแถบสีเหลืองสลับสีขาว แสดงที่ขอบคันหินหรือขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถหรือที่อื่น ๆ โดยห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนด เว้นแต่เพื่อหยุดรับส่งคนหรือสิ่งของชั่วขณะ แต่ต้องกระทำโดยมิชักช้า (พบ.๙)

(๘) “เครื่องหมายห้ามหยุดรถ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นแถบสีแดงสลับสีขาว แสดงที่ขอบคันหิน หรือขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถหรือที่อื่น ๆ โดยห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถหรือจอดรถทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนดเป็นอันขาด (พบ.๑๐)

ข. เครื่องหมายจราจรขวางแนวทางเดินรถ

(๑) “เส้นหยุด” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว กว้างและขวางแนวทางเดินรถ ซึ่งเมื่อมีป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร หรือสัญญาณจราจรบังคับให้หยุดรถ ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงเส้นหยุด โดยไม่ล้ำเส้นออกไป (พบ.๑๑)

(๒) “เส้นให้ทาง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นประสีขาว กว้าง และขวางแนวทางเดินรถ ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง และให้ทางแก่รถหรือคนเดินเท้าบนทางขวางหน้า ผ่านไปก่อน และเมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรในบริเวณนั้น ให้ผู้ขับขี่เคลื่อนรถ ต่อไปได้ (พบ.๑๒)

(๓) “เส้นทางข้าม” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นแถบสีขาว กว้าง และยาวหลาย ๆ แถบประกบกันขวางแนวทางเดินรถ หรือเป็นเส้นทึบสีขาวสองเส้นขนานกันขวาง แนวทางเดินรถ อาจมีเส้นหยุดหรือเส้นให้ทางประกบ ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง และพร้อมจะหยุดรถ ได้ทันทีที่เมื่อมีคนเดินข้ามทางข้ามนั้น โดยไม่ล้ำเข้าไปในเส้นหยุดหรือเส้นให้ทาง แต่ในทางที่ไม่มี เจ้าหน้าที่หรือสัญญาณจราจร ให้คนเดินเท้ามีสิทธิข้ามทางไปก่อน และเมื่อคนเดินเท้าได้ข้ามทางไปแล้ว ให้ผู้ขับขี่เคลื่อนรถต่อไปได้ (พบ.๑๓-พบ.๑๔)

(๔) “เส้นทแยงห้ามหยุดรถ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบ สีเหลือง ลากทแยงตัดกันภายในกรอบเส้นทึบสีเหลือง โดยห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถภายในกรอบเส้นทแยง เว้นแต่รถที่หยุดรอเพื่อเลี้ยวขวา (พบ.๑๕)

ค. เครื่องหมายอื่น ๆ

(๑) “ลูกศร” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นลูกศรสีขาวหรือสีเหลือง เพื่อแสดงทิศทางการจราจรให้รถตรงไป เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ย้อนกลับหรือร่วมกัน เมื่อปรากฏอยู่ในช่องเดินรถใด ให้ผู้ขับขี่ที่อยู่ในช่องเดินรถต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น (พบ.๑๖)

(๒) “ให้ทาง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมสีขาว มุมแหลมชี้สวนทิศทางการจราจร โดยแสดงหรือทำให้ปรากฏบนพื้นทางประกบเส้นให้ทาง ให้ผู้ขับขี่ ขับรถให้ช้าลง หากเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยต่อรถคันอื่น หรือคนเดินเท้าในทางขวางหน้า หรือเป็น การกีดขวางการจราจร ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงเส้นให้ทาง (พบ.๑๗)

(๓) “เขตปลอดภัย หรือเกาะสี” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นแถบ หรือเส้นทึบสีขาวหรือสีเหลืองตีทแยงกับแนวทางเดินรถ หรือเป็นลักษณะก้างปลา ล้อมรอบด้วยเส้นทึบ สีขาวหรือสีเหลือง โดยห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับล้ำเข้าไปในทางที่มีเครื่องหมายดังกล่าว (พบ.๑๘)

(๔) “ช่องเดินรถมวลดชน” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม ขนมเปียกปูนสีขาว ซึ่งภายในรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน อาจมีตัวเลขแสดงจำนวนขั้นต่ำของคนบนรถ โดยแสดงหรือทำให้ปรากฏบนพื้นทาง เป็นช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายสำหรับรถตามชนิดหรือประเภท ที่กำหนด หรือรถที่มีจำนวนคนบนรถไม่น้อยกว่าตัวเลขที่กำหนด (พบ.๑๙)

(๕) “เส้นช่องจอดรถ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว แสดงขอบเขตของช่องจอดรถ ผู้ขับขี่ต้องจอดรถภายในกรอบเส้นช่องจอดรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถ คร่อมเส้น หรือทำให้ส่วนใดของรถล้ำออกไปจากแนวที่กำหนด (พบ.๒๐)

(๖) “ข้อความบังคับบนพื้นทาง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นข้อความสีขาวบนพื้นทาง ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามข้อความนั้น ๆ (พบ.๒๑)

ส่วนที่ ๒

เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทเตือน

ข้อ ๑๔ เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทเตือน ให้มีรูปแบบและลักษณะที่กำหนดปรากฏตามตัวอย่างในรูปที่ ๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ และมีความหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) “เส้นขอบทาง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบหรือเส้นประสีขาว เว้นแต่เส้นขอบทางด้านติดกับเกาะกลางหรือถนนแบ่งช่องเดินรถ ให้เป็นเส้นทึบหรือเส้นประสีเหลือง เป็นเครื่องหมายจราจรที่แสดงแนวสุดขอบทางเดินรถ (พต.๑-พต.๔)

(๒) “เส้นแนวช่องเดินรถผ่านทางแยก” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นทึบหรือเส้นประสีขาว เพื่อแสดงแนวช่องเดินรถบริเวณทางแยก ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปตามแนวช่องเดินรถ (พต.๕)

(๓) “เส้นชะลอความเร็ว” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นเส้นหลาย ๆ เส้นขวางช่องเดินรถ ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง (พต.๖)

(๔) “เส้นทางรถไฟผ่าน” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นกากบาทสีขาวลากทแยงตัดกัน และมีอักษรโรมัน RR ประกอบ เป็นเครื่องหมายจราจรที่แสดงว่าทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่าน ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง (พต.๗)

(๕) “เครื่องหมายขาวดำ” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่มีลักษณะเป็นแถบสีขาวสลับสีดำ แสดงหรือทำให้ปรากฏที่ขอบคันหินหรือขอบทาง เพื่อให้ผู้ขับขี่เห็นขอบคันหินหรือขอบทางได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (พต.๘)

(๖) “ข้อความเตือนหรือแนะนำบนพื้นทาง” มีความหมายว่า เครื่องหมายจราจรที่แสดงอักษร ข้อความ หรือสัญลักษณ์ให้ปรากฏบนพื้นทาง หรืออาจใช้ภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังสภาพการจราจรข้างหน้าและปฏิบัติตามข้อความนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง (พต.๙)

หมวด ๓

สัญญาณจราจร

ข้อ ๑๕ สัญญาณจราจร ได้แก่ เครื่องหมายควบคุมการจราจรที่เป็นโคมสัญญาณไฟจราจรหรือสัญญาณที่เจ้าหน้าที่แสดงให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติ

สัญญาณจราจรที่ใช้ควบคุมการจราจรบนทางหลวง แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาณไฟจราจร

(๒) สัญญาณธง

ข้อ ๑๖ สัญญาณไฟจราจร ได้แก่ โคมสัญญาณไฟที่ใช้ควบคุมการจราจร ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏไว้ในทางหรือทางหลวง ในลักษณะแนวตั้งหรือแนวนอน ซึ่งผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้โดยง่ายและชัดเจน

โคมสัญญาณไฟจราจร ประกอบด้วยดวงโคมไฟอย่างน้อยสามดวง โดยมีโคมสัญญาณไฟจราจรสีแดงอยู่ตอนบนของแนวตั้งหรือด้านซ้ายของแนวนอน โคมสัญญาณไฟจราจรสีเหลืองอำพันอยู่ตอนกลางของแนวตั้งหรือแนวนอน และโคมสัญญาณไฟจราจรสีเขียวอยู่ตอนล่างของแนวตั้งหรือด้านขวาของแนวนอน ซึ่งในบางกรณีอาจมีโคมสัญญาณไฟจราจรลูกศรสีแดงหรือสีเขียวประกอบด้วย โดยมีความหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) “โคมสัญญาณไฟจราจรสีแดง” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ เว้นแต่เมื่อมีสัญญาณไฟสีเขียวหรือลูกศรสีเขียวปรากฏอยู่ด้วย ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้เฉพาะทิศทางตามลูกศรเท่านั้น

(๒) “โคมสัญญาณไฟจราจรสีเขียว” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้ แต่ในกรณีที่สัญญาณไฟสีเขียวหรือลูกศรสีเขียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้เฉพาะทิศทางตามลูกศรเท่านั้น

(๓) “โคมสัญญาณไฟจราจรสีเหลืองอำพัน” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถ เว้นแต่ในขณะที่สัญญาณไฟสีเขียวเปลี่ยนเป็นสีเหลืองอำพัน หากผู้ขับขี่ได้ขับรถเลยเส้นหยุดรถไปแล้ว ก็ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

(๔) “โคมสัญญาณไฟจราจรกะพริบสีเหลืองอำพัน” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลง และขับรถผ่านทางนั้นด้วยความระมัดระวัง

(๕) “โคมสัญญาณไฟจราจรกะพริบสีแดง” มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถเพื่อให้รถและคนเดินเท้าบนทางที่ขวางหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรในบริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้

ข้อ ๑๗ สัญญาณธง ได้แก่ สัญญาณที่เจ้าหน้าที่แสดงด้วยการยกธงสัญญาณ โดยมีความหมายดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ยกธงแดง มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ โดยไม่ให้กีดขวางทางรถที่แล่นสวนทางมา

(๒) เจ้าหน้าที่ยกธงเขียว มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

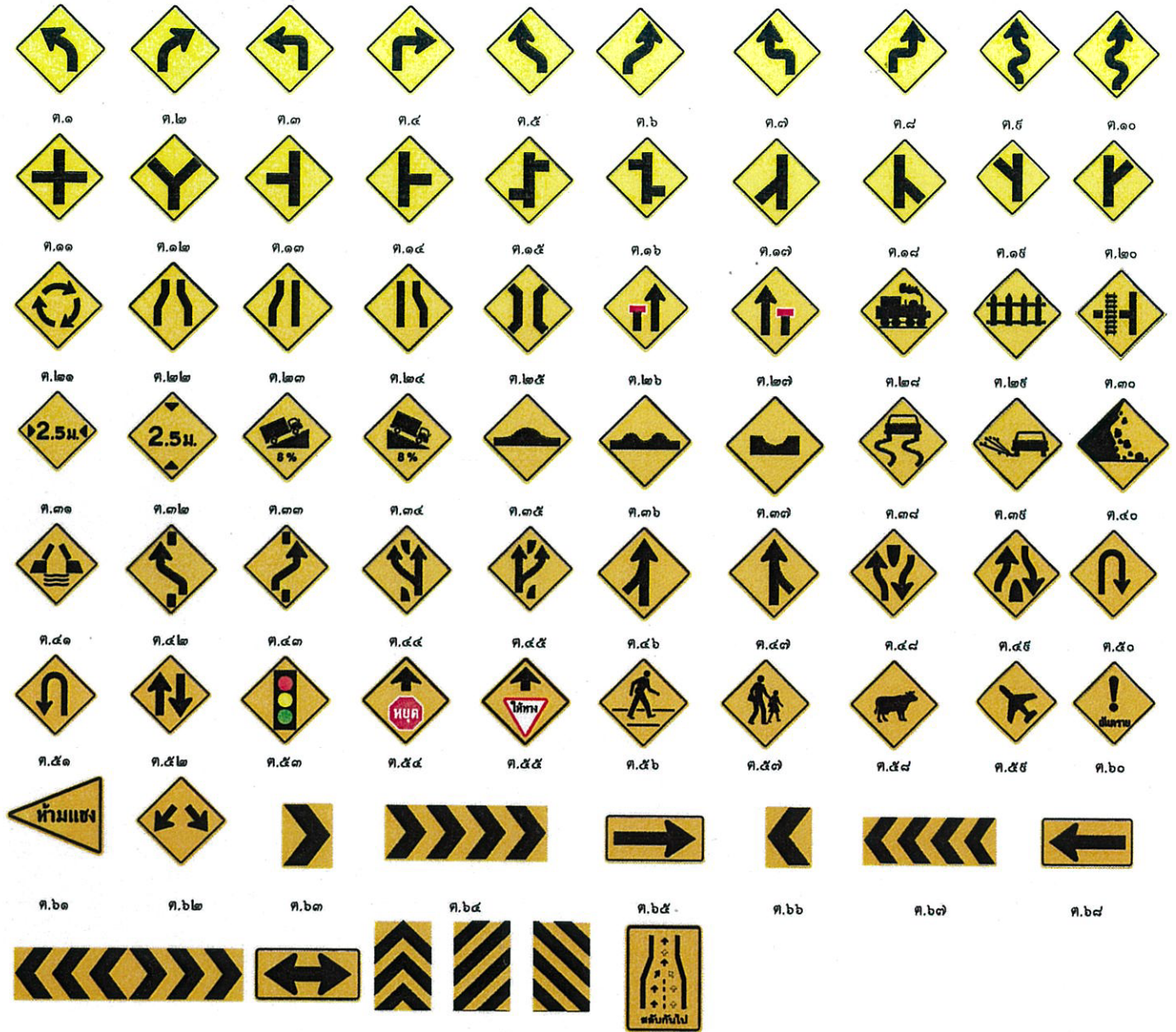
ศักดิ์สยาม ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รูปที่ ๒ ป้ายเตือน

๑ - ๑๐๐ ทางโค้งต่าง ๆ ๑๑ - ๑๒๐ ทางแยกต่าง ๆ ๑๒๑ วงเวียนข้างหน้า ๑๒๒ ทางแคบลง ๑๒๓ ทางแคบด้านซ้าย ๑๒๔ ทางแคบด้านขวา ๑๒๕ สะพานแคบ ๑๒๖ ช่องจราจรปิดด้านซ้าย ๑๒๗ ช่องจราจรปิดด้านขวา ๑๒๘ ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง ๑๒๙ ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง	๑๓๐ ทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก ๑๓๑ ทางแคบ ๑๓๒ ช่องลดค้ำ ๑๓๓ ทางขึ้นลาดชัน ๑๓๔ ทางลงลาดชัน ๑๓๕ รดกระโดด ๑๓๖ คิวทางขรุขระ ๑๓๗ ทางเป็นแอ่ง ๑๓๘ ทางลื่น ๑๓๙ คิวทางร่วม ๑๔๐ หินร่วง	๑๔๑ สะพานเปิดได้ ๑๔๒ - ๑๔๓ เปลี่ยนช่องเดินรถ ๑๔๔ ออกทางขนาน ๑๔๕ เข้าทางหลัก ๑๔๖ - ๑๔๗ ทางร่วม ๑๔๘ ทางคู่ข้างหน้า ๑๔๙ สิ้นสุดทางคู่ ๑๕๐ - ๑๕๑ จุดกลับรถ ๑๕๒ ทางเดินรถสองทิศทาง ๑๕๓ สัญญาณจราจร ๑๕๔ หยุดข้างหน้า	๑๕๕ ให้ทางข้างหน้า ๑๕๖ คนข้ามถนน ๑๕๗ โรงเรียน ระวางเด็ก ๑๕๘ ระวางสัตว์ ๑๕๙ ระวางเครื่องบินบินต่ำ ๑๖๐ ระวางอันตราย ๑๖๑ เขตห้ามแซง ๑๖๒ - ๑๖๓ เคื่องแนวทางต่าง ๆ ๑๖๔ สลับกันไป

รูปที่ ๓ ป้ายเตือนในงานก่อสร้าง

ตก.๑

ตก.๒

ตก.๓

ตก.๔

ตก.๕

ตก.๖

ตก.๗

ตก.๘

ตก.๙

ตก.๑๐

ตก.๑๑

ตก.๑๒

ตก.๑๓

ตก.๑๔

ตก.๑๕

ตก.๑๖

ตก.๑๗

ตก.๑๘

ตก.๑๙

ตก.๒๐

ตก.๒๑

ตก.๒๒

ตก.๒๓

ตก.๒๔

ตก.๒๕

ตก.๒๖

ตก. ๑ ตำรวจทาง

ตก. ๒ งานก่อสร้าง

ตก. ๓ คนทำงาน

ตก. ๔ เครื่องจักรกำลังทำงาน

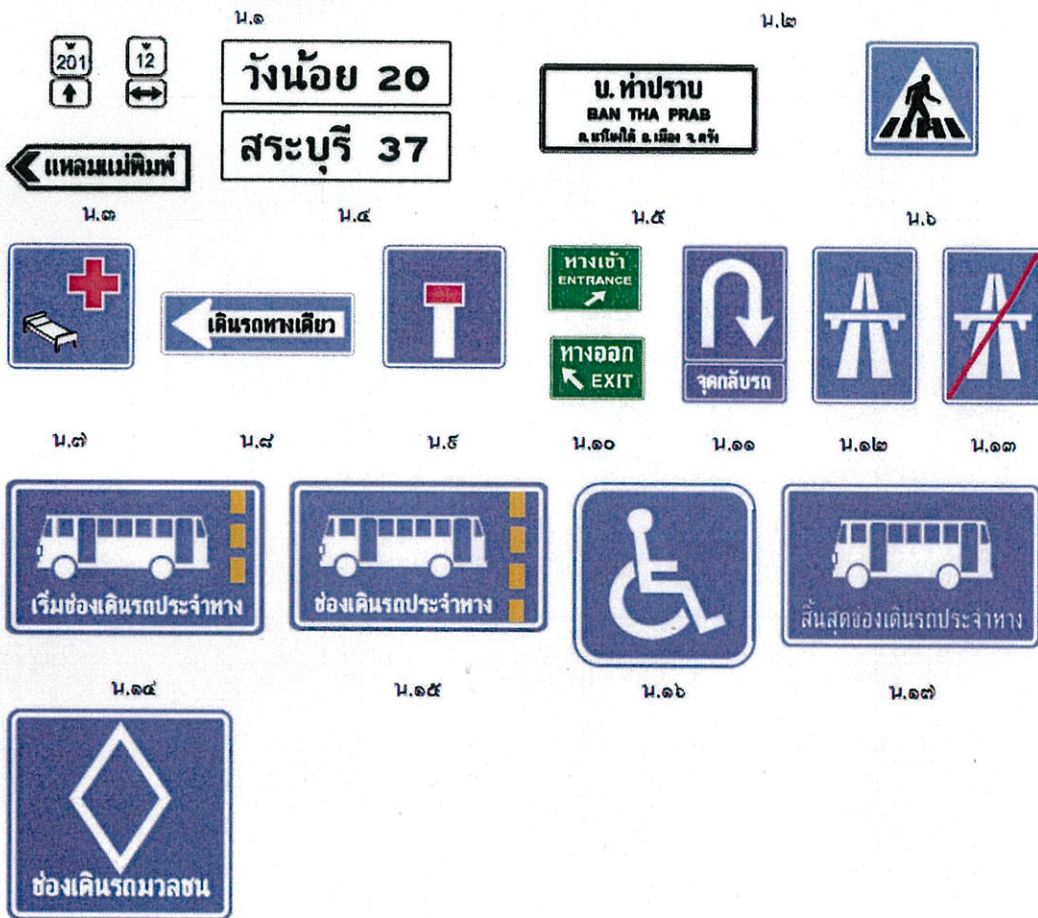
ตก. ๕ ทางเบี่ยงซ้าย

ตก. ๖ ทางเบี่ยงขวา

ตก. ๗ - ตก. ๒๔ เบี่ยงการจราจร

ตก. ๒๕ - ตก. ๒๖ เตือนแนวทางต่าง ๆ

รูปที่ ๔ ป้ายแนะนำ

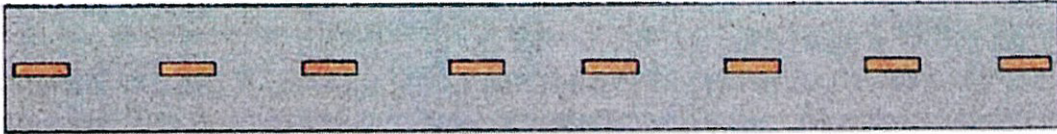

น.๑	แนะนำล่วงหน้า	น.๘	เดินรถทางเดียว	น.๑๕	ช่องเดินรถประจำทาง
น.๒ - น.๓	บอกจุดหมายปลายทาง	น.๙	ทางตัน	น.๑๖	สำหรับคนพิการ
น.๔	บอกระยะทาง	น.๑๐	ทางเข้า-ออกทางด่วน	น.๑๗	สิ้นสุดช่องเดินรถประจำทาง
น.๕	บอกสถานที่	น.๑๑	จุดกลับรถ	น.๑๘	ช่องเดินรถมวลชน
น.๖	ตำแหน่งทางข้าม	น.๑๒	เริ่มต้นทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)		
น.๗	โรงพยาบาล	น.๑๓	สิ้นสุดทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)		
		น.๑๔	เริ่มช่องเดินรถประจำทาง		

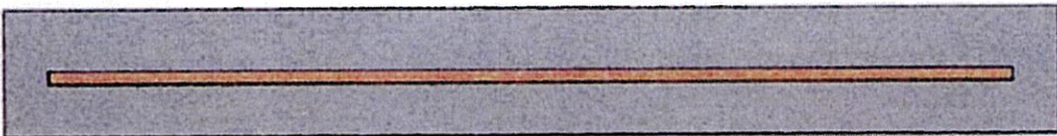
รูปที่ ๕ เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับ

ก. เครื่องหมายจราจรตามแนวทางเดินรถ

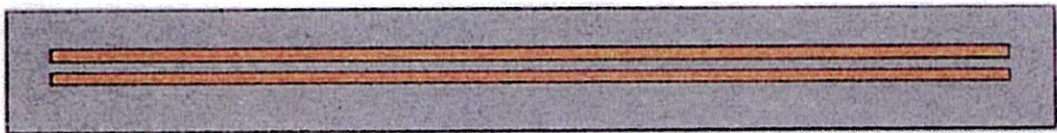
(๑) เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติ (พบ.๑)

(๒) เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง

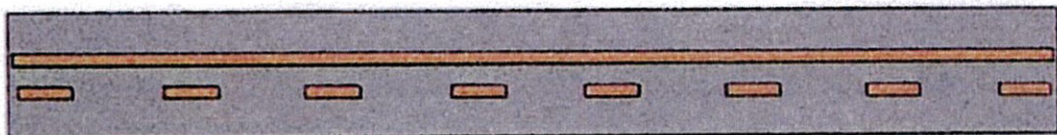

เส้นทึบสีเหลืองเดี่ยว (พบ.๒)

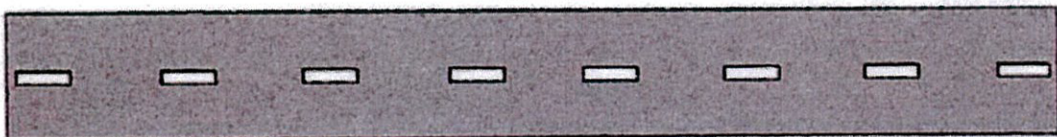

เส้นทึบสีเหลืองคู่ (พบ.๓)

(๓) เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงเฉพาะด้าน (พบ.๔)

(๔) เส้นแบ่งช่องเดินรถ (พบ.๕)

(๕) เส้นห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถ (พบ.๖)

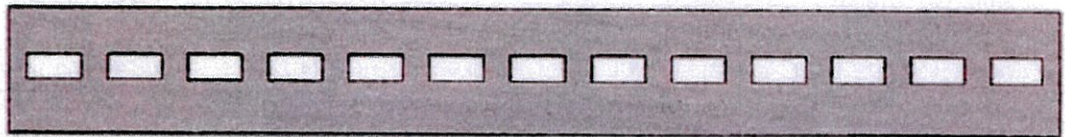
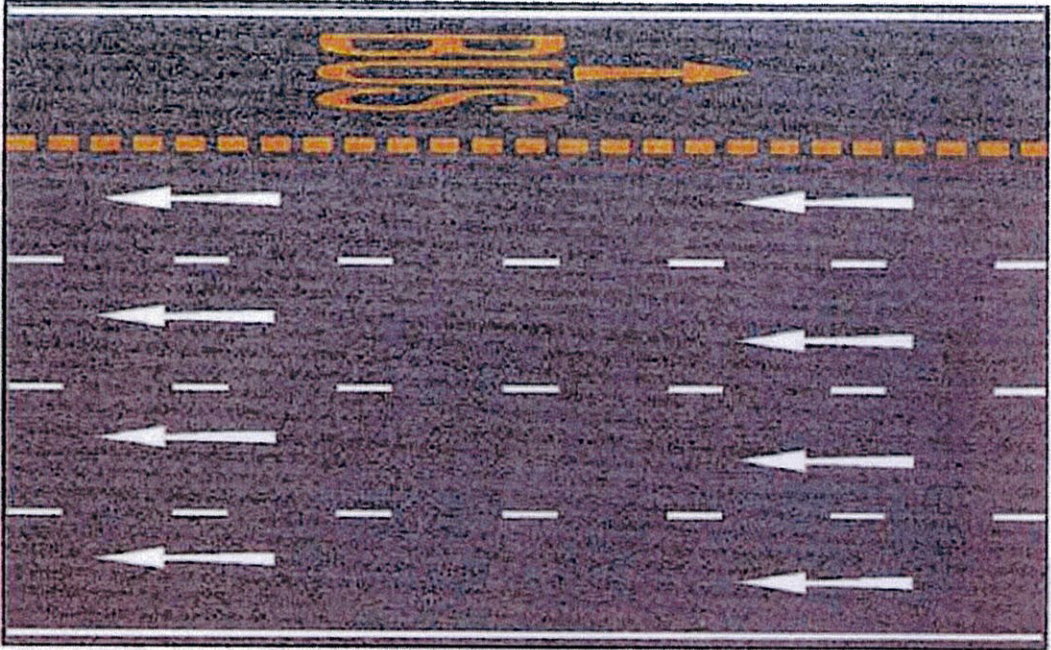

รูปที่ ๕ (ต่อ)

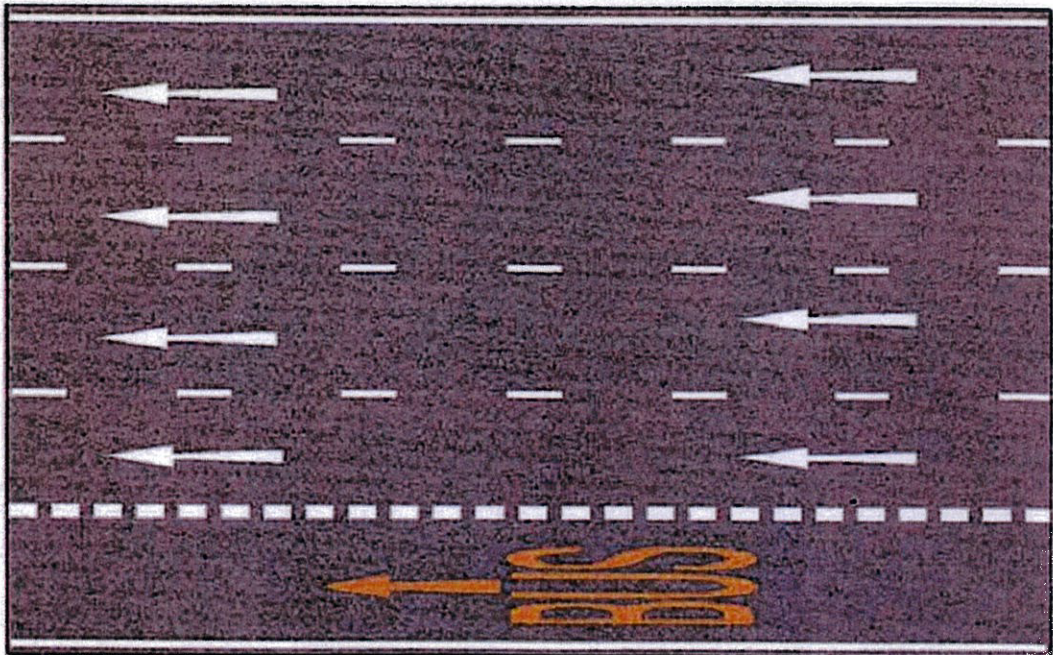
(๖) เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง

เส้นประสีเหลือง กว้างและถี่ กรณีสวนทางการจราจรปกติ (พบ.๗)

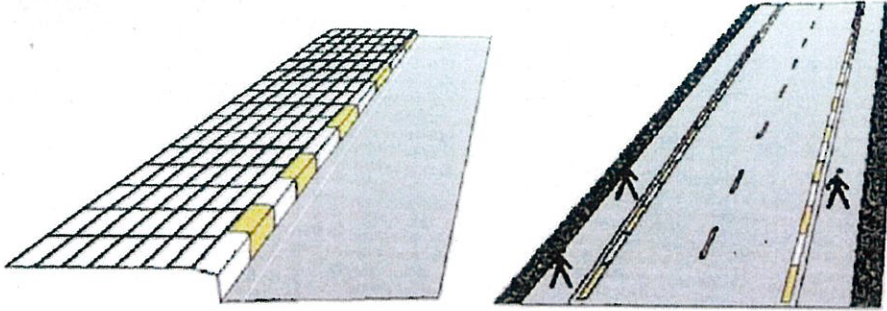

เส้นประสีขาว กว้างและถี่ กรณีทิศทางการเดียวกับการจราจรปกติ (พบ.๘)

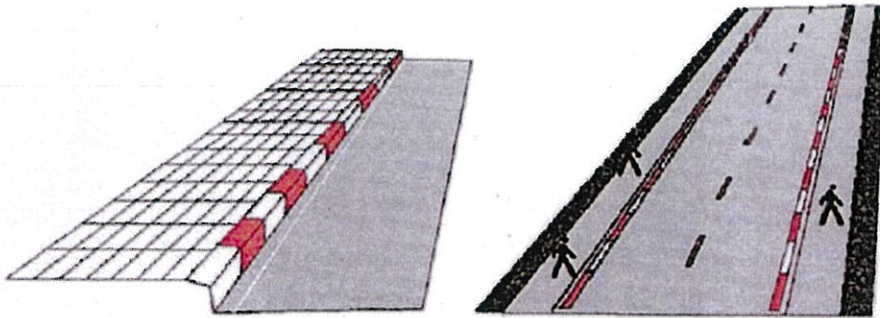

รูปที่ ๕ (ต่อ)

(๗) เครื่องหมายห้ามจอดรถ (พบ.๕)

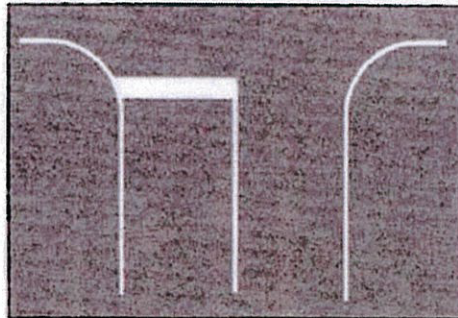

(๘) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ (พบ.๑๐)

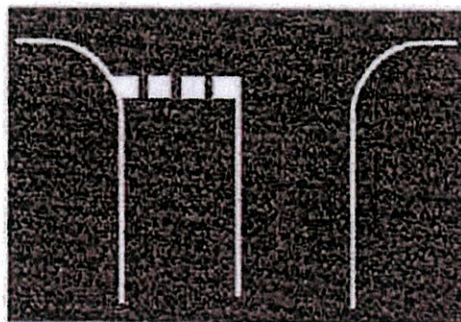

ข. เครื่องหมายจราจรวางแนวทางเดินรถ

(๑) เส้นหยุด (พบ.๑๑)

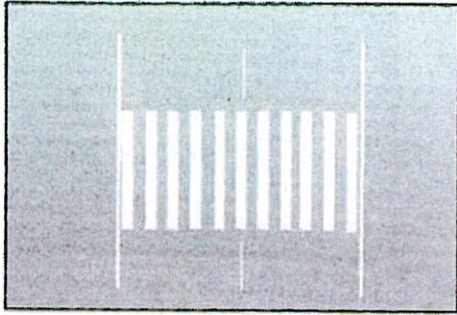

(๒) เส้นให้ทาง (พบ.๑๒)

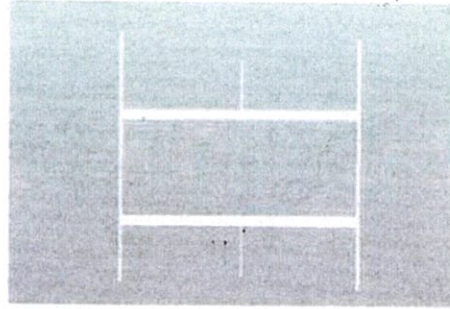

รูปที่ ๕ (ต่อ)

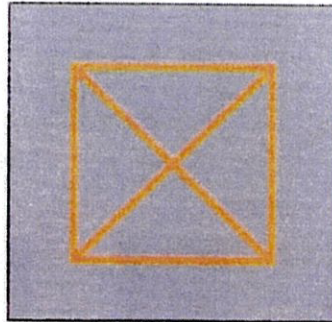
(๓) เส้นทางข้าม (พบ.๑๓)

(พบ.๑๔)

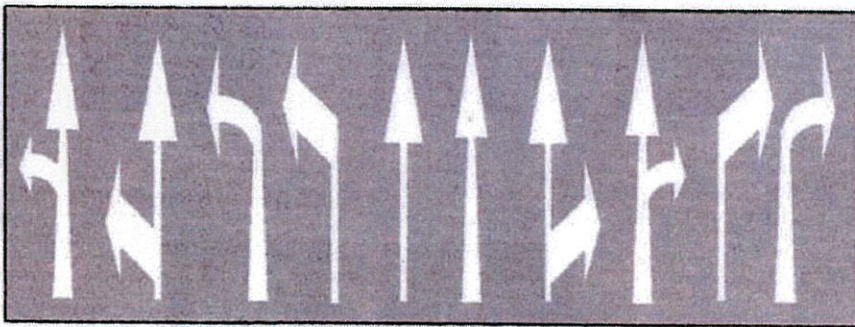

(๔) เส้นทแยงห้ามหยุด (พบ.๑๕)

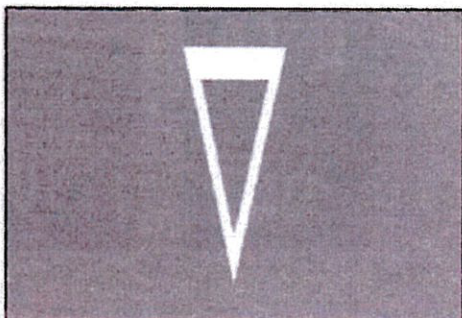

ค. เครื่องหมายอื่นๆ

(๑) ลูกศร (พบ.๑๖)

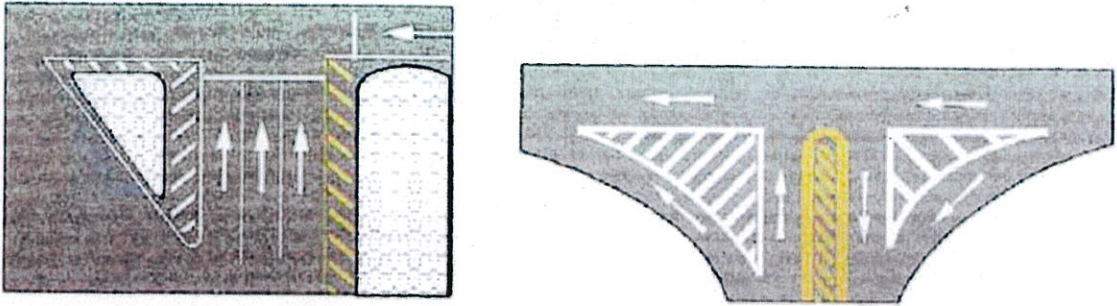

(๒) ให้ทาง (พบ.๑๗)

รูปที่ ๕ (ต่อ)

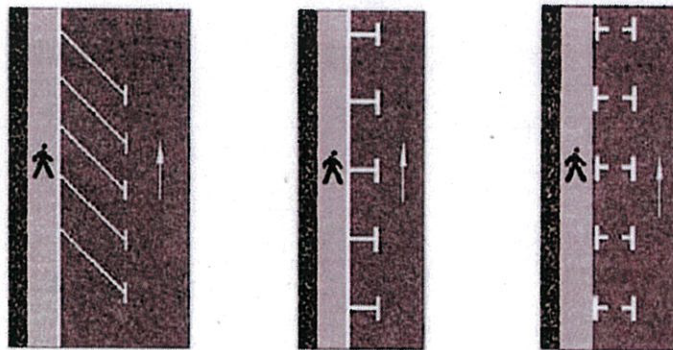
(๓) เขตปลอดภัย หรือเกาะสี (พบ.๑๘)

(๔) ช่องเดินรถมวลชน (พบ.๑๙)

(๕) เส้นช่องจอดรถ (พบ.๒๐)

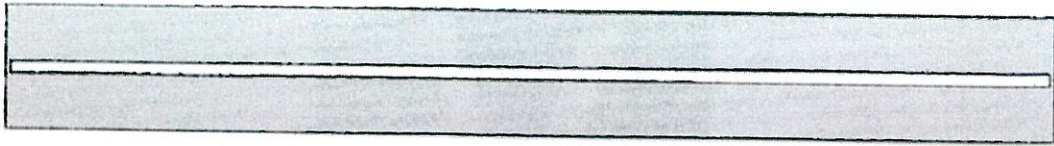

(๖) ข้อความบังคับบนพื้นทาง (พบ.๒๑)

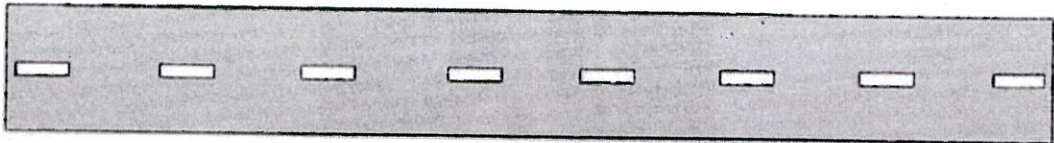

รูปที่ ๖ เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทเตือน

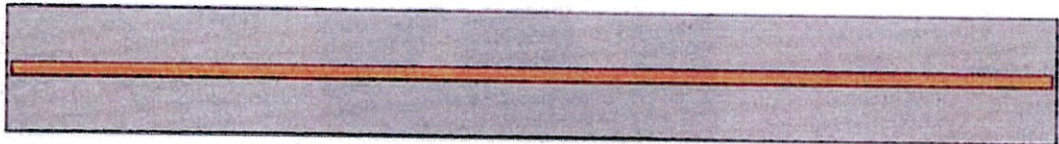
(๑) เส้นขอบทาง

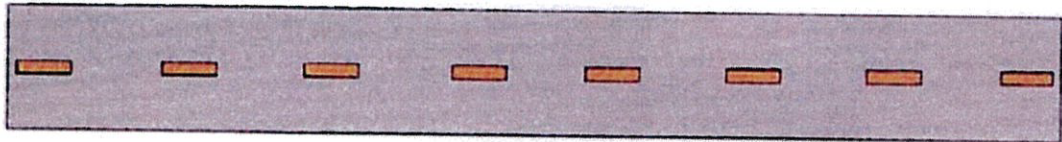
เส้นทึบสีขาว (พต.๑)

เส้นประสีขาว (พต.๒)

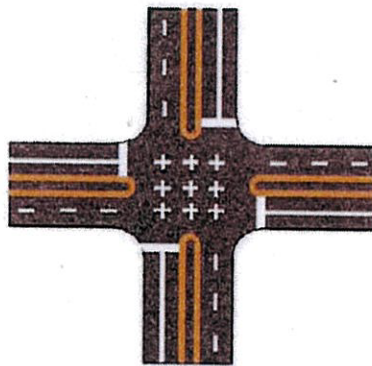

เส้นทึบสีเหลือง (พต.๓)

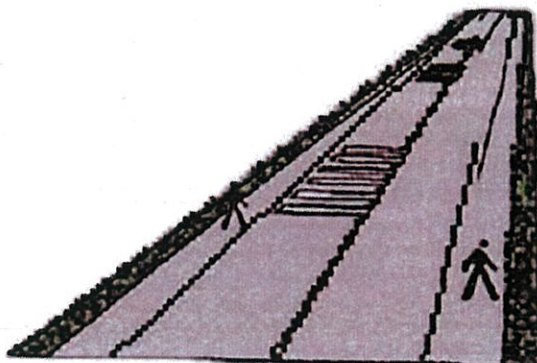

เส้นประสีเหลือง (พต.๔)

(๒) เส้นแนวช่องเดินรถผ่านทางแยก (พต.๕)

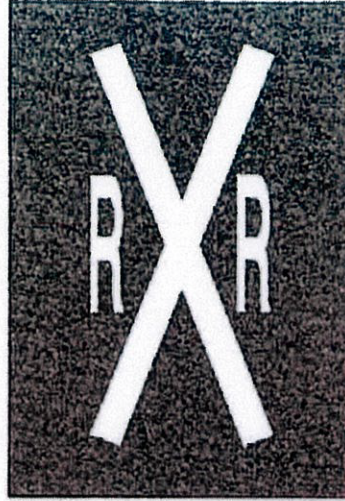

(๓) เส้นชะลอความเร็ว (พต.๖)

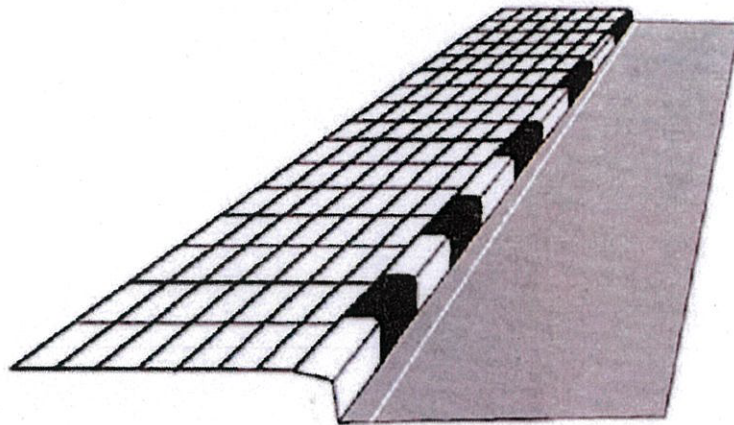

รูปที่ ๖ (ต่อ)

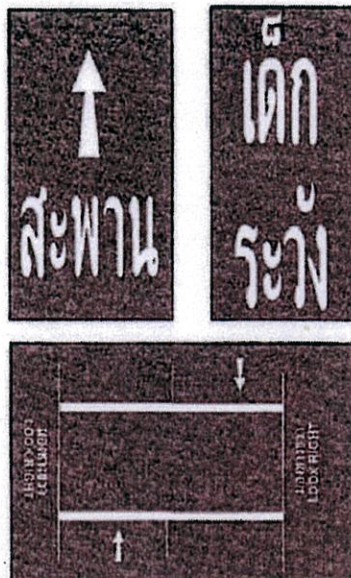
(๔) เส้นทางรถไฟผ่าน (พต.๑)

(๕) เครื่องหมายขาค้ำ (พต.๘)

(๖) ข้อความเตือนหรือแนะนำบนพื้นทาง (พต.๙)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อจัดทำ ปัก ติดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร หรือสัญญาณจราจร สำหรับการจราจรบนทางหลวง และสมควรที่จะใช้รูปแบบ ลักษณะ ความหมายและตัวอย่างของเครื่องหมายจราจร ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้